

WILLEM VAN HOUTEN EN DE KONINKLIJKE ZUID-HOLLANDSCHE MAATSCHAPPIJ TOT REDDING VAN SCHIPBREUKELINGEN*

DOOR MR J.C. VAN MUNSTER VAN HEUVEN

Op 30 mei 1857, ruim 125 jaar geleden, overlijdt te Rotterdam – zoals dat wordt omschreven in de NRC van 4 juni van dat jaar – de ‘zeer geachte en zeer verdienstelijke burger dezer stad’¹⁾ de heer Willem van Houten in de ouderdom van 78 jaar. Op 3 juni wordt hij op de begraafplaats Crooswijk begraven in een graf dat heden reeds lang is geruimd; niets behalve het register van de begraafplaats dat daar nog aan hem herinnert.

Zijn dood was plotseling gekomen, getuige het feit dat op 22 mei dus 8 dagen tevoren het bestuur van de Zuid-Hollandsche Reddingmaatschappij nog ten huize van zijn President van Houten in vergadering bijeen was geweest, waarin volgens de notulen de normale problemen van zo’n bestuursvergadering waren behandeld. Wie nu was die Rotterdammer Willem van Houten?

In dit artikel wordt getracht enkele zijner hoedanigheden te belichten die enige aandacht aan zijn persoon rechtvaardigen, temeer omdat men hier te maken heeft met een Rotterdammer uit de eerste helft van de 19e eeuw, wiens naam heden nog voortleeft in het door hem gestichte bedrijf en wiens initiatief nu reeds ruim 157 jaar geleden heeft geleid tot de oprichting van een zo nuttige instelling als de Zuid-Hollandsche Maatschappij tot Redding van Schipbreukelingen.

Van Houten wordt geboren op 24 september 1778 te Rotterdam waar zijn vader als binnenloods vaart. In deze omgeving moet hij van jongsafaan een uitgebreide en vooral praktische kennis hebben opgedaan van alles wat met de zeevaart te maken had. Zo wordt reeds in zijn jeugd de grondslag gelegd voor zijn grote liefde voor en kennis van water en schepen die hem later in 1833 o.a. in staat

* Lezing voor het Historisch Genootschap ‘Roterodamum’ op 20 april 1982.